

לגדל זה הכל! | יעל חפץ

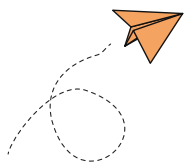
© 2025 כל הזכויות שמורות ליעל חפץ
הודפס בישראל 2025 | מהדורה ראשונה
עיצוב גרפי ועימוד: נטלי קלוג | סטודיו לעיצוב
עריכת לשון וניקוד: גילת עירון־בהר

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט
בכל דרך או בכל אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר, כל חלק שהוא מהחומר
שבספר הזה. שימוש מסחרי מכל סוג בחומר הכלול בספר זה אסור בהחלט,
אלא ברשות מפורשת בכתב מהמחברת.

יַעַל חַפֵּץ

לְגַדֵּל זֶה הַכֹּל!

אִיזִרִים: הֵלֶה דִּאֲבִי

כמה מילים להורים,

לילדים בכורים במשפחה יש נטייה טבעית לדהור קדימה, להשיג עצמאות ולהוכיח לעולם שהם כוליכולים, אך נראה כי הקדמה הטכנולוגית מאיצה שלב התפתחותי זה.

לנו, ההורים, יש צורך עז להגן על ילדינו ולומר להם: "חכו, חכו רק רגע! יהיו לכם חיים שלמים להיות גדולים. תיהנו מהזכות פשוט להיות ילדים", אולם זאת מלחמה בטחנות רוח. אני רואה בנו המגדלורים של ילדינו. אנחנו המבוגרים האחראים והמנוסים, שיכולים להכיל ולהבין את הצורך שלהם לגדול אך מכירים היטב את יכולותיהם האובייקטיביות. מתוך כך, מוטלת עלינו המשימה החשובה להראות להם את הדרך בלי ללכת בה עבורם; לאפשר להם למעוד, בלי כעס או שיפוטיות, בתוך מעטפת ביטחון המורכבת מהרבה חיבוקים ונשיקות. החיבוק הזה, הביטחון שאנחנו נוסכים בילדינו כאשר אנחנו מאפשרים להם לטעות בגבולות גזרה בטוחים, הם שיעזרו להם לגדול ולהתפתח.

שם הספר לְגִדֹל זֶה הַפֶּל! נושא עימו נימה צינית ודו־משמעוּת. להיות גדולים זו משאת נפשם של הבכורים, המטרה הנכספת וכמעט היחידה שלהם בחיים. אנחנו, המבוגרים, מבינים שלא הגדילה היא המטרה, אלא ההתפתחות והלמידה שהיא מביאה איתה, ולכן על כולנו להחליף את מטבע הלשון השגור "כשתגדל - תבין" בביטוי ההפוך "כשתבין - תגדל". לתובנה מבריקה זו הגיעה נערה חכמה בת 16 - נקודה למחשבה לנו, המבוגרים, השוכחים לעיתים כי צעירים מיטיבים מאיתנו לראות את הדברים כהווייתם.

מאחלת לכם קריאה מהנה עם הילדים!

יעל

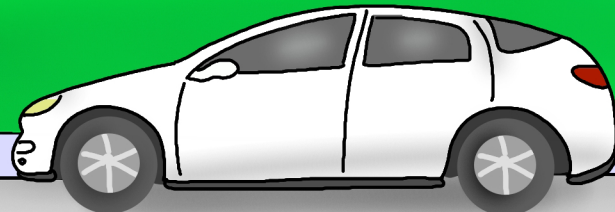

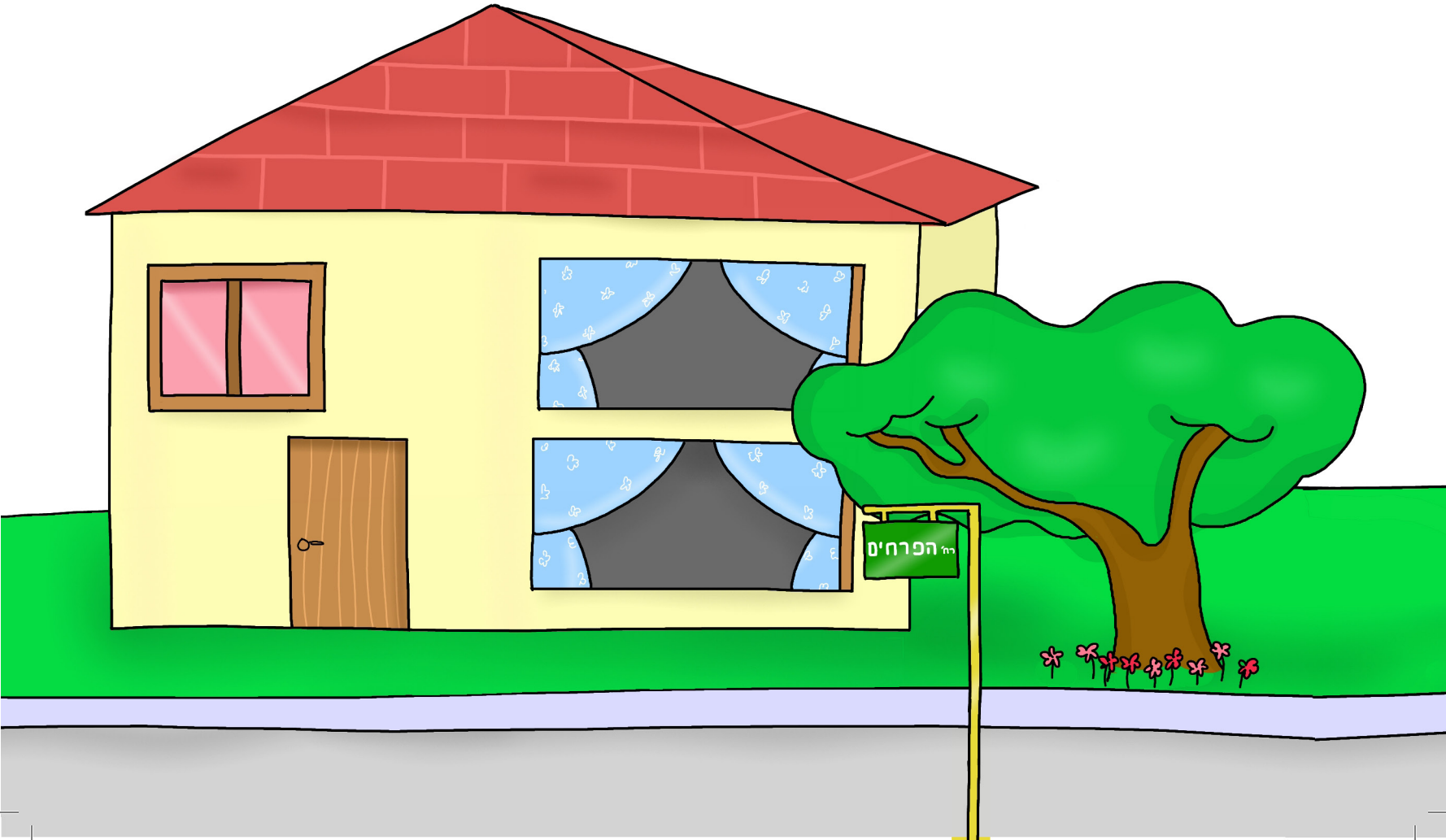
להדו,
אחותי הגדולה
הקוסמת של המשפחה

יום אחד, בשעת בין־הערבים,
בשהשמש נמוכה בשמים,
אמא את הרכב בחוץ החנתה
ואל הבית קרבה לאטה.
בעודה הולכת בעצלתים,
קולות רמים וריח לא נעים
החישו את צעדיה שבעתים.

בשפתחה את הדלת קצת נבהלה:
ריח עז שרוף עלה באפה,
ונעה צעקה על יהונתן ואילת,
בשהיא נשמעת ממש מבהלת.

אמא למטבח מהרה
 ומחזה די מצחיק לעיניה נגלה:
 רטב עגבניות לכל עבר התז,
 תוליות של פסטה על הגז,
 בשוער של אילת עסה מוזרה
 והחלצה של יהונתן לארבה גזזרה.

הילדים היו כה עסוקים בעצמם,
 עד שכלל לא הבחינו באמם,
 שעמדה מחיכת ובמהומה התבוננה
 ספק בכעס, ספק בתדהמה.

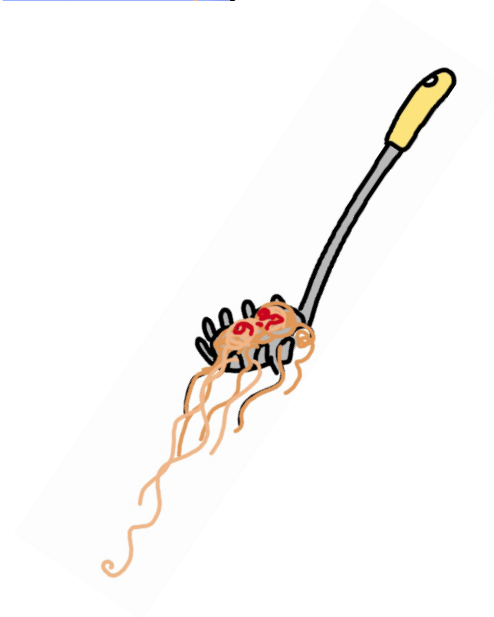

בְּרָגַע שֶׁהִבְחִינוּ בָּהּ
הַשּׁוֹתֵרֵר בַּבֵּית
שָׁקֵט
מַחֲלָט.

ואז... מפיה נָעָה נפֿלֿט
בְּלִיל מַלִּים שְׁלֹא הֶצְלִיחַ לְהִרְכִּיב מִשְׁפָּט:

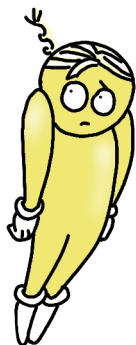

לפני שאמא הספיקה את פיה לפצות,
יצאה נעה מהמטבח בדירה לקומה העליונה

!אתה חמש יצורות:

טינה

אשמה

בהלה

אחריות

עצמאות

אמא הישירה מבט אל יהונתן ואילת,
שעדין עמדו המומים ליד הדלת,
ובקול שקט ותקיף אמרה:
"יהונתן, אני לא יודעת למה החלצה שלך גזורה,
אך אני רואה זאת בחמרה.

אילת, כרגע לא אשאל
איך העסה הגיעה לשערך בכלל.
אבקש משניכם לעלות למעלה,
להתקלח, להתנגב וללבש פיג'מה".

אמא החליטה לנקות את מה שנשרף,

ולו כדי להקל על האף

וגם לתת לנעה זמן להרגע

לפני שתסביר בדייק מה קרה,

למרות שכבר ראתה את כל התמונה

והבינה הכל בשניה הראשונה:

נעה רצתה להכין לה הפתעה נהדרת,

להתקין לכלם ארוחת ערב חמה ומבשלת,

אך הדברים יצאו מעט משליטה,

ושני אחיה הסוררים לא הושיטו יד לעזרה.

התוצאה התבטאה ברטב שרוף,
פסטה פזורה
ושער עם עסה מוזרה.
נו, חשבה אלא בלבה,
זה היה יכול להיות הרבה יותר נורא.

למרות שמצב המטבח יצר לא מעט בקהל,
אלא הצליחה להשיבו לקדמותו במהרה,
ואפלו מעט מהרטב הטעים הצילה,
על הכירים סיר פסטה חדש העמידה,
ואז לקומה העליונה העפילה.

אָמא דַּפֿקה קלות על הדלת של נעה,
ומשֶׁתְּשׁוּבָה בּוֹשָׁשָׁה לְהִגִּיעַ,
הַדָּפָה אוֹתָהּ קלות בְּדִי לְהוֹשִׁיעַ.
נעה שֹׁכְבָה על מִטָּתָה מְתִיפֶחֶת וּבּוֹכָה,
מַעֲלִיָּה חָגוּ **עֲצָמָאוֹת**, **אַחֲרִיּוֹת**, **אַשְׁמָה** **יְטִינָה**
וְלֹא נָתַנוּ לָהּ מְנוּחָה.

"שָׁלוֹם לָכֵן!"
אָמְרָה אָמא לְגַמְרִי בְּרָצִינוֹת.
"אוֹף, אָמא", אָמְרָה נֶעָה,
"אֲנִי מִמָּשׁ לֹא בְּמַצֵּב רוּחַ לְשִׁטּוֹיוֹת,
אֲנִי לֹא צָרִיכָה שֶׁתִּתְּאָרִי לִי יְצוּרִים וַיְצוּרוֹת
בְּדִי לְהִסְבִּיר לִי רִגְשׁוֹת.
אֲנִי בָּבֶר מִסִּפִּיק גְּדוֹלָה,
אֲנַחְנוּ יְכוּלוֹת לְנַהֵל שִׁיחָה נְבוֹנָה".

"אֲנִי מַצְטַעֶרֶת",
אָמְרָה אָמא מַעֲט נִעְלָבֶת,
"אֲבָל אֲנִי חוֹשֶׁבֶת שָׂאִין כָּל קֶשֶׁר לִגִּיל.
הֶרְבֵּה יוֹתֵר קל וְנִכּוֹן לְהִתְמוּדֵד עִם מַצְבִּים מְרֻכָּבִים
בְּעֶזְרַת קִצָּת הוּמּוֹר וּמִשְׁחָקִים.
זֶה הוֹפֵךְ אֶת הַכֹּל לְהֶרְבֵּה יוֹתֵר נָעִים,
לֹא חָשׁוֹב אִם אַתְּ בֵּת שְׁנֵתִים
אוּ בֵּת מֵאֵתִים".

אמא המשיכה:
"אז מה היה לנו כאן?
תני לי לנחש:
רעיון נהדר בראשך הפציע:
את רצית אותי להפגיע,
להראות שאת גדולה ואחראית,
שכשאחזר הביתה, אובח בגדל התגלית:

יש לי כבר ילדה מממש גדולה,
שלכל היא יכולה -
מארגנת, מבשלת,
לאחיה דואגת,
ואת השלחן יפה עורכת.
מחלקת להם הנאות,
רותמת אותם למשימות,
מנהיגה מלדה,
ילדה שלי גדולה.

בְּשֶׁהַהוֹרָאוֹת מְגִיעוֹת בְּקֶצֶב מְסַחֵר,
הַמְסַפְּרִים גּוֹזְרִים חֲלָצָה בְּמָקוֹם לִפְתֹּחַ אַרְיָזָה,
הַשָּׁמֶן מְחָלִיק וְנִשְׁפָּף עַל הָרֹצֶפֶה,
הַרְטָב - שֶׁעַד לְאוֹתוֹ רָגַע בְּסִיר הַתְּבַשֵּׁל,
הַתְּהַפֵּף וּבִשְׁנִיָּה נִרְאָה יוֹתֵר כְּמוֹ הֵל.

עֲצָמָאוֹת! אַחֲרִיּוֹת נִרְתָּמוֹת לַמְּשִׁימָה,
מְנַהֲלוֹת וּמְכַנְנוֹת,
לְכָל עֶבֶר הוֹרָאוֹת מְשֻׁגָּרוֹת.
יְהוֹנָתָן וְאֵילָת מְנַסִּים לַעֲזֹר, לְהַבִּין,
מְבִיאִים צִלְחוֹת,
מְנִיחִים תַּחֲתִיּוֹת,
מוֹצִיאִים מִצָּרְכִים,
מוֹסִיפִים תְּבֻלִּינִים,
בוֹחֲשִׁים מְרִתִּיחִים, וְאִזּוּ...

בַּהֲלָה מְגִיעָה בַּמְהֵרָה,
דּוֹחֶקֶת אֶת **עַצְמָאוֹת** וְאֶת **אַחֲרִיּוֹת** לַפָּנָה,
מִיָּד אַחֲרֶיהָ מְגִיעָה לָּהּ **טִינָה**,
שׁוֹלַחַת חֲצִים בּוֹעֲסִים וּמְכַאֲיָבִים אֶל אֵילַת וִיהוֹנָתָן,
פְּנִיָּהם מִתְבָּרְכָמוֹת
וְהֵם מִתְחִילִים לִבְכוֹת.

אַשְׁמָה, בְּפָנִים שְׂמוּטוֹת, בְּעֵינַיִם פְּעוּרוֹת
וּבְגָבוֹת מוֹרְמוֹת,
נִכְנָסֶת בְּרִיצָה
כִּי בַעֲצָם אֵילֶת וִיהוֹנָתָן קִטְנִים,
הֵם לֹא אֲשָׁמִים,
זוֹ אֵת, נָעָה, הַגְּדוֹלָה הָאַחֲרָאִית,
הֵרִי הֵם רַק עָשׂוּ מָה שֶׁבִקְשָׁתָּ.

אוֹלֵי בִקְשָׁתָּ יוֹתֵר מְדִי? אוֹ מֵהֵר מְדִי? אוֹ פָּשׁוּט מְדִי?